

jfr nästan oskadat ex. vidhängt brev 1367 27/5 = DS 7529): [·S' Erlend]i Matteson; nr 3 av ofärgat vax, omskriften skadad (sparre i sköld; jfr ex. vidhängt brev 1380 29/7 = RPB 1512): S' Ärl . .[di M]a[rtinson]. — Jfr sigillvapenritningar av nr 2 och 3 i registranten B 22 (förr J 19), pag. 32, Sv. Riksark.

^a Edharydh ^b Härefter i radslut raderat sen- (jfr följande ord) ^c A. ^c Bokstaven c på rasur av två bokstäver (ci ?), bokstäverna se ändrade från ci A. ^d Över raden A.

Originalets skrivare visar en påfallande vacklan i ortografiskt hänseende mellan e och i, c och s: Frøali, Frøale; atenencis = attinentiis, ligaliter = legaliter, fermiorem = firmorem, exseptis = exceptis, videliset = videlicet; jfr även noterna b och c. Dessa egenheter ha ej återgivits i Nydala klostrets kopiebok; ej heller har där bibehållits originalets sammanskrivning av preposition med dess huvudord: per-presentes, a-me.

X 90. 1371 september 21.

Biskoparna Nils av Skara, Nils (Markusson) av Linköping och Thomas av Växjö vidimera Henrik Reventlows, dennes hustru Ingegerd Jonsdotters och Magnus Trottessons (pante)brev 1367 4/3 (DS 7502).

Avskrift i Lars Eriksson Sparres kopiebok B 15 (förr J 6), fol. 335 v—336 r, Sv. Riksark.

Endast två av brevets tre utfärdare ha, att döma av sigillritningarna, vidhängt sina sigill. (Annorlunda L. Sjödin DS IX: 1, 1970, s. 416: anm. till DS 7502 s. 196.)

Vniuersis præsentes literas inspecturis, seu audituris, Nicholaus [, *Nicholaus*]^a et Thomas Dei gratia, Scarensis, Lincopensis et V[e]xionensis^b episcopi, sempiternam in Domino salutem. Noverint vniuersi præsentes et futuri, nos literas discretorum virorum, Henrici Räffwenklo^c, et^d Magni Trottasson, et honestæ matronæ dominæ Ingigerdis Jonssdotter consortis eiusdem Henrici, non rasas, nec^e cancellatas, nec in aliqua parte vitiatas vidiisse, ac diligenter p[er]-spexisse^f, de verbo ad verbum, tenore[m]^g qui sequitur continentes. Noverint vniuersi præsentes parjter ac futuri, quod nos Henricus Räffwinklo Ingigerdis Jonssdotter, et Magnus Trottasson se DS 7502 t. o. m. feria quinta proxima post dominicam Quinquagesime. In cuius rei testimonium, et firmorem cautelam, sigilla nostra præsentibus duximus apponenda. Datum anno Domini M. ccc. lxx. primo, die beati Mathei apostoli et evangelistæ.

Overskrift: Hinrici Räffwenklo handskrift och pantbreff på Bogasund Oskestom och Berga, för 120 mark peninger, och 20 mark silff, efter Stocholms wicht.

Sigillritningar: två sigillremsor, sigillen borta.

^a Saknas ms. ^b vxionensis ms. ^c Sic ms, d. v. s. Reventlow. ^d ett ms. ^e Vanlig, och här sannolikt felskrivet för, non. ^f prospexisse ms. ^g tenore ms.

X 91. 1371 september 26. Stockholm (?).

Gisle Uddsson i Skörby och hans hustru Helena sälja till ärlig man Lars Ingebjörnsson 1 markland jord i Önsta (i [Västerås-]Lundby socken) i Tuhundra i Västmanland för 100 mark svenska pgr i så gott mynt, att 6 mark pgr utgöra 1 mark silver, och erkänna samtidigt sig ha uppburit hela köpesumman. Om någon gör anspråk på marklandet ifråga, skola säljarna hemula detta enligt landslag.

Karl Ulfsson, lagman i Uppland, Magnus Finvidsson, lagman i Södermanland, och Ragnvald i Torstuna, kanik i Uppsala, ombedjas att jämte utfärdarna besegla brevet till bekräftelse av köpet.

Orig. på perg. (24,4×12,6, uppveck 1,5 cm; 16 rader), Sv. Riksark. (= RPB 1008), med senmedeltida arkivsignum för brev, som tillhörde Folke Gregersson [Lillie] eller hans arvingar och som bl. a. ärvt genom Lars Ingebjörnssons dotterdotter Ingeborg, g. m. Nils Bosson [Natt och Dag].

Det är förbryllande att finna Stockholm som dateringsort för detta brev, varigenom Lars Ingebjörnsson av Gisle Uddsson köper ytterligare jord i Önsta utöver den, som han samma dag förvarvar av Finvid Finvidsson genom annat brev (DS X 92), utfärdat på Karl Ulfssons av Tofta sätesgård Eholmen. I båda fallen nämnes som sigillanter bl. a. Karl Ulfsson, Magnus Finvidsson och Ragnvald i Torstuna, vilka jämte andra frälsemän denna dag voro samlade på Eholmen med anledning av riddaren Sten Bengtssons bröllop med Katarina Holmgersdotter (jfr det följande dag därstädes utfärdade morgongåvobrevet DS X 95). Möligt är, att "stocholmīs" helt enkelt är en felskrivning för "ekholm" (så RPB 1008 not); härför talar det faktum, att Gisle Uddssons sätesgård Skörby ligger helt nära Eholmen. Tänkbart är, att brevet, efter samma formulär men av annan skrivare än DS X 92, verkligen utställts i Stockholm; sigillen får i så fall antagas ha anskaffats senare (jfr DS X 80), och dokumentet bör ha antedaterats för att gälla från samma datum som Finvid Finvidssons brev (DS X 92). Eftersom nedstaplarna i föreliggande brevs sista rad ofta sluta under uppvecket, kan det ej vara fråga om en i förväg beseglad pergamensblankett (om sådana jfr S. Engström, Bo Jonsson I, 1935, s. 247).

Jfr fastebrevet 1371 18/11 (DS X 111), vilket varit fastsytt vid detta dokument, såsom framgår av i båda brevens nedre vänstra hörn kvarsittande trådfragment; vidare köpebrev 1371 26/9 (DS X 92) och därtillhörande fastefullmakt (DS X 93).

Alla thee mæn thætta breff høra ella see helsar Jac gisla hwsfrw aff skiwraby ewerdhleka *medh* gudhi / Thet skall allom mannom konnukt oc witerlikith wara swa æptekomandom som thøm nw æra / aat wj hawm salt ærlekom manne lawrinzæ ingebior-nason eet markland Jordh Jnnan ødnastum i twemhwndarom i wesmannalande liggiande fore hwndratha^b marker swænska pæninga swa goot mynt at sæx mark pæninga gøra ena mark lødhogha / hwilka pæninga kennomps wj hawa redhelika oc fulderlika wpburith æpter warom wilia / hwarfore affhendom wi oos oc warom arfwm thæssa fornæmpda Jordh *medh* allom thøm tillaghom som thær hawer aff alder tillighath thøm sama laffrinze ingebiornason oc hans arfwm antwardhande *medh* aker / æng / wretom oc allom tillaghom som før ær sakt badhe i wato oc i thorro ængo wndantakno til ewerdhleke ægho · sælia eller skipta æpter synom eghnom wilia / oc tilbindom wj oos oc wara arfwa laffrinze oc hans arfwm ¹-til hemols standa⁻¹ wm thætta fornæmpda markland Jordh · fore allom thøm thær ma wppa tala æpter thy som landz lagh til-sæghia / Til witnes oc mera stadtfestilse thessö köpp · bedhoms wj hedherlika^c manna incighle herra karl wlphson laghman i wplandom / magnus finuidson laghman i sydhermannalande [,] herra ragualds i thorstwnum · kanokx i vpsalom / *medh* warom eghnom incighlom · Scriptum stocholmīs^d Anno domini M^occc^olxx^oprimo · feria sexta proxima ante festum sancti michaelis archangeli.

På baksidan: ødnastum j marcam terre

 (arkivsignum, se ovan)

Sigillen borta; till de tre första återstå ännu remsorna.

^a Kan möjligen läsas oc, vilket i så fall vore en felskrivning för oc. ^b På rasur ms. ^c Ändrat från her-ms. ^d Bokstaven t ändrad från z ms.

¹⁻¹ För detta uttryck se framförallt C. J. Schlyter, Ordbok till Samlingen af Sveriges Gamla Lagar (1877) s. v. hemuld; jfr DS X 23 med not 2 och 100 med not 1.